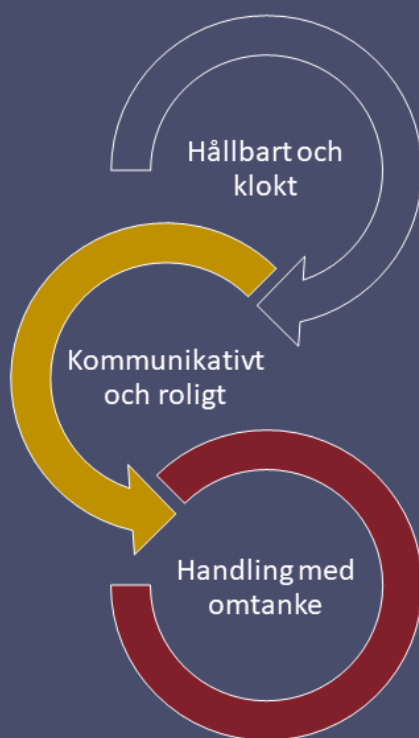

Verksamhetsberättelse för hållbar utveckling

Innehåll

Inledning.....	3
Vi är Stegen!	3
Vad vill vi?	4
Kan vi ha fingrarna i alla syltburkar?	4
Varför?	5
Svensk Kvalitetsbas och Svensk Miljöbas	6
Hållbart och klokt – Verksamhetspolicy	7
Verksamhetspolicy för hållbar utveckling	7
Hållbart och klokt – Hållbar ledning	7
Ledarskap, ansvar och delaktighet.....	8
Hållbart och klokt - Verksamhetsmål.....	9
✓ Hållbar ledning.....	9
✓ Kompetenta och glada	9
✓ Glada kunder och samarbetspartners.....	9
Verktyg och verksamhetsrutiner	9
Genomförda åtgärder	10
✓ Hållbar ledning.....	10
✓ Kompetenta och glada	10
✓ Glada kunder och samarbetspartners.....	10
Indikatorer som följs upp.....	10
Uppföljning, utvärdering och avvikelser	11
Kommunikativt och roligt - Verksamhetsmål	12
✓ Utbildningar för förbättring	12
✓ Metoder och material som hänger med	12
Genomförda åtgärder	12
✓ Utbildningar för förbättring	12
✓ Metoder och material som hänger med	12
Indikatorer som följs upp.....	12
Handling med omtanke - Verksamhetsmål.....	12
✓ Schysta val.....	12
✓ Resurseffektivt och klimatsmart	12
Genomförda åtgärder	12
✓ Schysta val.....	12
✓ Resurseffektivt och klimatsmart	12
Indikatorer som följs upp.....	12

Inledning

Denna verksamhetsberättelse för hållbar utveckling ersätter Miljöstegens tidigare version från 2020. Verksamhetsberättelsen är baserad på det hållbarhetsarbete som vi bedrivit sedan vi startade. Den är också ett viktigt kommunikationsdokument som visar våra ambitioner framåt och resultatet av vårt arbete. Vi vill att vår verksamhetsberättelse på ett enkelt och tydligt sätt sammanfattar hur vi arbetar och driver verksamheten.

”Att verka för hållbar utveckling är grundläggande och vägledande principer för hela verksamheten.”

Vi vill att berättelsen ska vara lättläst och begriplig för alla våra intressenter. Målsättningen är att man ska kunna sätta den i händerna på valfri intressent och säga: ”läs igenom det här, så förstår du hur Miljöstegen arbetar med hållbarhet”.

Vi är Stegen!

Vi slog upp dörrarna 2007 med siktet inställt på att verka för en hållbar utveckling. Då, på den tiden, så fick vi inte igenom med Bolagsverket att affärsidén var att vi skulle verka för en hållbar utveckling, utan vi var tvungna att skriva krångliga formuleringar om vad vi ville arbeta med. Nu är tiden en annan!

Miljöstegen är ett kunskapsföretag som verkar för en hållbar utveckling, genom att stödja och utbilda inom hållbar affärsutveckling.

Vi har 20 + års erfarenhet av att arbeta med att stödja företag och organisationer i deras hållbarhetsarbete.

Vi arbetar med:

- implementering av verksamhetssystem för bl. a hållbarhet, kvalitets- och miljöledningssystem
- utveckling av metoder och projektledning
- utbildningar inom hållbarhet
- revisioner enligt Svensk Kvalitetsbas och Miljöbas
- internrevisioner enligt ISO 14 001, 9 001 och 45 001
- GAP-analyser
- bollplank, rådgivare och inspiratörer.

Miljöstegen är en liten konsultverksamhet med stor kompetens och vi tror på det lilla kontoret med det stora engagemanget!

Vad vill vi?

Vi vill att Stegen ska vara en del av lösningen för att uppnå de Globala hållbarhetsmålen Agenda 2030. Vi vill arbeta strategiskt, konkret och åtgärdsinriktat för att faktiskt och praktiskt göra skillnad.

De Globala målen har för avsikt att:

- avskaffa extrem fattigdom
- minska ojämlikheter och orättvisor i världen
- främja fred och rättvisa
- lösa klimatkrisen

De Globals målen är uppdelade i 17 målområden som berör allt från hållbar konsumtion och produktion, som berör alla verksamheter, till globalt partnerskap som kräver mer av oss alla.

Kan vi ha fingrarna i alla syltburkar?

När man läser om vad som de Globala målen avser att uppnå, så vill vi förstås göra allt vi kan för alla mål. MEN, vi måste prioritera. Vi har genomfört en analys där vi tittat på vår verksamhet och kikat på var de globala målen har starkast koppling till vårt företag. Vi kan inte göra allt, och vi är heller inte bäst på allt, men vi kan göra stora och små saker inom flera områden.

Vi har delat upp vårt engagemang i tre prioriterade områden, där vi tror att vi kan göra bäst nytta.

Varför?

Vi har valt att ha ett integrerat verksamhetssystem för hållbar utveckling för att det ska bidra till våra ambitioner.

Hållbarhetsaspekter

Hållbarhetsaspekterna har tagits fram genom att göra SWOT-analyser på våra processer, rutiner och mål etc.. Utifrån det har vi sedan gjort en bedömning av vår verksamhet utifrån kopplingar till de Globala hållbarhetsmålen och sedan gjort en risk- och möjlighetsbedömning. Vi har delat upp våra aspekter inom områdena; affärsaspekter, miljöaspekter och sociala aspekter.

Affärsaspekter

- Omvärldsbevakning
- Ambitioner
- Kompetens
- Kundbemötande och kundbehov
- Utbud och produktutveckling
- Extern kommunikation
- Trovärdigt hållbarhetsarbete

Miljöaspekter

- Genom robusta verktyg som ger nytta till kunderna bidrar vi till deras hållbarhets- och miljöarbete
- Trovärdigt hållbarhetsarbete

Sociala aspekter

- Genom robusta verktyg som ger nytta till kunderna bidrar vi till deras hållbarhets- och miljöarbete
- Uppföljning och utvärdering
- Planering
- Extern kommunikation
- Trovärdigt hållbarhetsarbete

Miljöstegen
Drakenbergsgatan 27
117 41 Stockholm
769617-3611
www.miljostegen.se

✓ Utbildningar för förbättring
✓ Metoder och material som hänger med

Svensk Kvalitetsbas och Svensk Miljöbas

Vi arbetar strukturerat med vår verksamhet i enlighet med de nationella ledningssystemstandarderna Svensk Kvalitetsbas och Svensk Miljöbas.

Initialt med Svensk Miljöbas, men sedan hösten 2016 har vi arbetat integrerat med Svensk Miljöbas och Kvalitetsbas. Kvalitets- och miljöledningssystemet omfattar hela Miljöstegens verksamhet, både anställda och underkonsulter, och vi revideras årligen av extern part.

Verksamhetspolicy för hållbar utveckling

Miljöstegen är ett kunskapsföretag som verkar för en hållbar utveckling, genom att stödja och utbilda inom hållbar affärsutveckling.

Att verka för hållbar utveckling är grundläggande och vägledande principer för hela verksamheten. Stegen ska tänka **och** tänka om i de fall våra handlingar strider mot de Globala hållbarhetsmålen.

För att bibehålla en hög kvalitet i de uppdrag och tjänster vi utför ska vi arbeta systematiskt med robusta verktyg som är nyttiga för både oss och våra kunder.

Genom vårt ledningssystem arbetar vi med konkreta åtgärder och ständiga förbättringar, så att vi fortsätter att utveckla oss själva, vår verksamhet och våra kunders arbete.

Följande områden har valts ut och prioriterats:

1. Hållbart och klokt

- ✓ *Hållbar ledning*
- ✓ *Kompetenta och glada*
- ✓ *Glada kunder och samarbetspartners*

2. Kommunikativt och roligt

- ✓ Utbildningar för förbättring
- ✓ Metoder och material som hänger med

3. Handling med omtanke

- ✓ Schysta val
- ✓ Resurseffektivt och klimatsmart

Miljöstegen verkar för att förebygga föroreningar, minimera risker och ta till vara på möjligheter, i det interna arbetet, såväl som i arbetet med kunder och samarbetspartners

Vi utvärderar och reviderar vårt arbete kontinuerligt i syfte att successivt förbättra oss så vi kan bli så bra, som bara vi bara kan bli – internt, såväl som gentemot våra kunder. Att efterleva gällande lagstiftning och myndighetskrav är en självklarhet.

En miljöpolicy antogs första gången den 31 januari 2008, den har utvecklats kontinuerligt och är idag en verksamhetspolicy för hållbarhet, som innefattar miljö, kvalitet och arbetsmiljö.

Stockholm den 17 augusti 2020

Hållbart och klokt – Hållbar ledning

Ledarskap, ansvar och delaktighet

Vi är en liten organisation och alla medarbetare är delaktiga i beslutsfattandet. Miljöstegens styrelse godkänner de ekonomiska och personella resurser som behövs för att säkerställa och möjliggöra ledningssystemets drift och genomförande. Styrelsen har en strategisk roll gällande målsättning och uppföljning. Styrelsens ordförande, tillika verksamhetsledare och hållbarhetsansvarig, ansvarar för Miljöstegens strategiska position och fungerar som bollplank för styrelse och medarbetare.

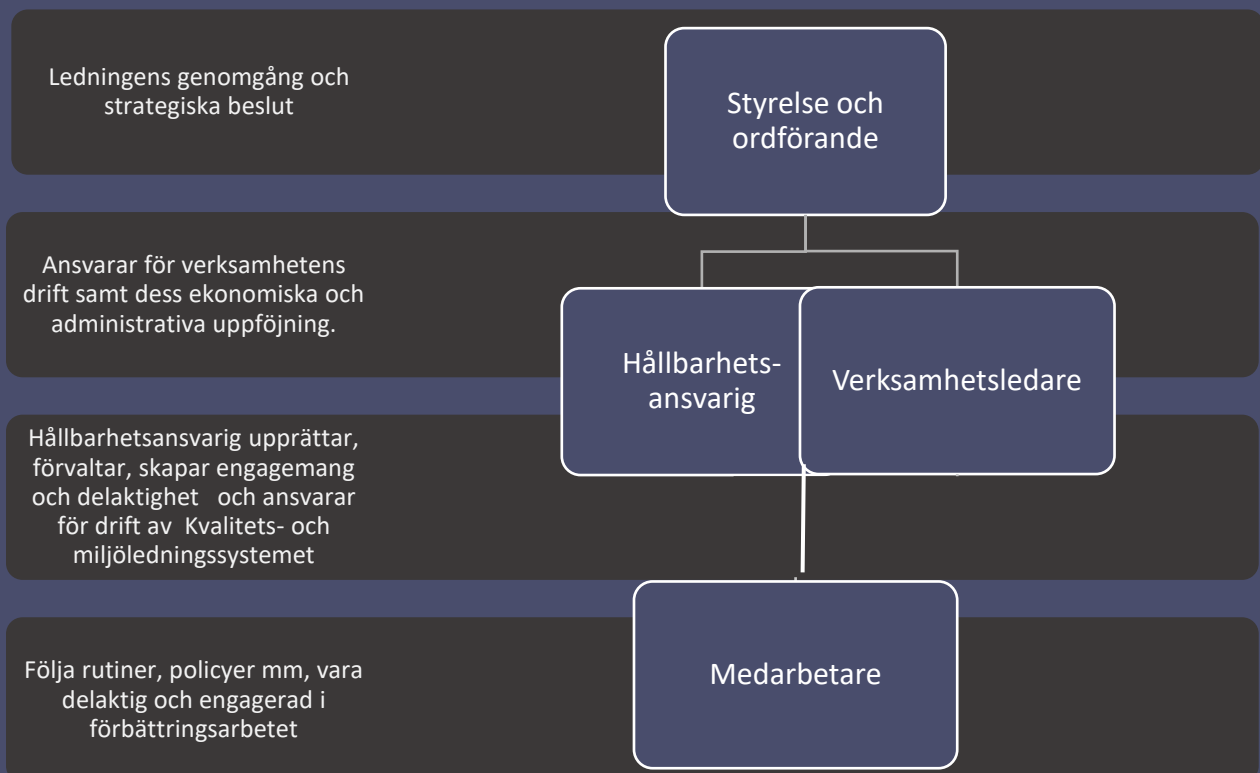

Hållbarhetsansvarig ansvarar för upprättandet och förvaltandet av ledningssystemet och dennes roll innebär även att skapa engagemang och delaktighet inom verksamheten. Samtliga medarbetares ansvar är att följa de rutiner och policyer som tagits fram och beslutats. Uppföljning av arbetet tas på interna möten varje vecka, planeringsdagar en gång per kalenderhalvår.

Styrelse: Jan Berglund, Annika Johansson (ordförande) och Hans Mårtensson

Medarbetare: Annika Johansson, Ella Attling och Sophie Zakardissnehf

Externa resurser för utbildning och revision: Anders Lundin, Barbro Olander och Johanna Edestav

Hållbart och klokt - Verksamhetsmål

Vi på Stegen ska ligga i framkant med kloka råd om hållbar affärsutveckling och bidra till våra kunders och samarbetspartners strategiska hållbarhetsarbete.

✓ Hållbar ledning

Vi på Stegen ska arbeta systematiskt med robusta verktyg för att minimera risker, och ta till vara på möjligheter för att bidra till en hållbar utveckling.

- Stegens mål och verktyg ska utvärderas och omvärderas kontinuerligt för att säkerställa att de är en del av att uppnå de Globala hållbarhetsmålen.
- Stegen ska inom en femårsperiod ha kapacitet att vara fem anställda.

✓ Kompetenta och glada

Vi på Stegen ska uppfattas **och vara** flexibla, kompetenta och lösningsorienterade.

- Miljöstegen ska vara en trivsamt arbetsplats med nöjda medarbetare. Inom vår verksamhet ska det vara "högt till tak" och det ska vara ok att fritt uttrycka sina åsikter. Det ska kännas utvecklande för medarbetarna att vara en del av Miljöstegens verksamhet. Och alla medarbetare ska vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen.

✓ Glada kunder och samarbetspartners

Stegens kunder och samarbetspartners ska uppleva att vi är trevliga och tillmötesgående och att vi levererar det vi lovar.

- Miljöstegens kunder ska vara nöjda med uppdragen och tjänsterna som vi utför, därför ska vi årligen mäta kundnöjdheten. 85 % av kunderna ska vara mycket nöjda (betyg 4 eller 5) med de utbildningarna som vi genomför.

Verktyg och verksamhetsrutiner

Stegen har under det senaste året arbetat med att ta fram ett integrerat verktyg för verksamhetsplanering och kunduppföljning. Verktyget inkluderar målstyrning, rutiner och rutinuppföljning, avvikelser och förbättringsförslag etc..

Verktyget "jobbar" för att uppnå våra målsättningar utifrån våra tre prioriterade områden; Hållbart och klokt, Kommunikativt och roligt och Handling med omtanke.

Ett urval av rutiner:

- Processer och styrning utifrån våra prioriterade områden
- Ledningssystemets krav
- Kunduppföljning
- Transporter och resor
- Inköp
- Avfall

Genomförda åtgärder

✓ Hållbar ledning

- Arbetar systematiskt med vårt verksamhetssystem
- Har utvecklat verksamhetssystemet kopplat till våra prioriterade områden och kunduppföljning
- Anlitar pålitliga och innovativa leverantörer av webbutbildningsverktyg

✓ Kompetenta och glada

- Flexibel arbetstid
- Ohierarkisk kommunikation
- Samkväm med kollegor i "branschen"
- Planeringsdagar med trevligheter
- Beslutande av nya interna rutiner och arbetsroller
- Tydlig arbetsfördelning
- Varje enskild medarbetare har möjlighet att träffa en extern coach 1-2 gånger per termin
- Intern återkoppling och erfarenhetsutbyte
- Årlig fortbildning och kompetensutveckling inom hållbarhet
- Ideellt arbete i Yennenga Progress, Svensk Miljöbas, Svensk Kvalitetsbas etc.

✓ Glada kunder och samarbetspartners

- Utvärdering av framförande och innehåll efter genomförda utbildningsinsatser
- Utvärdering av Miljöstegens tjänster skickade till kunder via digital länk
- Rundringning och genomförande av kundundersökning
- Bjuder in kunder och samarbetspartners till temakvällar med olika teman
- Anordnar både live och digitala utbildningar

Indikatorer som följs upp

Aktivitet/indikator	2016	2017	2018	2019	2020
Utbildningstimmar – internt (medarbetarna)	32	58	76	50	40
Kundnöjdhet utbildning - mål 85%					
Utbildning -minst 4 gällande framförande – genomsnitt av samtliga utbildningar.	77%	91 %	91 %	87%	100%
- Grundläggande miljökunskap	71%	89%	95%	86%	100%
- Miljöbalken	97%	100%	93%	92%	100%
- Ledningssystem och ledningsgrupper	91% av	95%	93%	92%	100%
- Revisorsutbildning		92%	100%	100%	100%
Kundnöjdhet – kundnöjdhetsenkät samtliga kunder (4:or och 5:or)			Kompetent bemötande: 100%	Kompetent bemötande: 100%	Kompetent bemötande: 100% Trevligt bemötande: 99 %

			Trevligt bemötande: 100 %	Trevligt bemötande: 100 %	
Webbutbildning i miljökunskap – innehåll, femgradig skala där 1 är lägst och 5 är högst betyg.				4 och 5 - 80%	4 och 5 -80%
Långa kundrelationer				43% av våra diplomeringskunder har vi arbetat med i minst 10 år	42% av våra diplomeringskunder har vi arbetat med i minst 10 år. *under 2020 fick vi fler nya kunder än ett normalår.

Uppföljning, utvärdering och avvikelser

Aktivitet	Kontinuerlig uppföljning	Årlig uppföljning			
Mål och handlingsplan	Mål och handlingsplaner följs upp på veckomöten, månadsmöten, styrelsemöten etc.	En större uppföljning och resultatuppföljning sker på inför revision och årsmöte			
Avvikelser	Kontinuerligt när de uppstår, samt i samband med veckomöten, månadsmöten, styrelsemöten etc	Sammanställning på årsbasis inför revision och årsmöte.			
Övrigt förbättringsarbete	Diskuteras kontinuerligt i arbetsgruppen. Vid stora investeringar tas beslut av ledningen.	En större uppföljning och sammanställning görs inför revision och årsmöte.			
Ledningens genomgång	På styrelsemöten som sker under året väljs hela eller delar av kvalitets- och miljöarbetet ut och beslutas om kontinuerligt	En gång per år tas helheten av upp, går igenom, utvärderas etc. Beslut fattas om korrigeringar och förbättringar.			
Revisioner enligt Svensk Miljöbas och Svensk Kvalitetsbas					
	2016	2017	2018	2019	2020
Revisor	Svensk Miljöbas, Anna-Karin Wengsevik, ESEM AB, 2016-01-21	Svensk Kvalitetsbas och Miljöbas, Petra Michélsen, Yggrasil Miljömanagement AB, 2017-05-15	Svensk Kvalitetsbas och Miljöbas, Sofie Engel, RSM&CO 2018-05-08	Svensk Kvalitetsbas och Miljöbas, Maria Hedqvist, Cowi, 2019-06-14	Svensk Kvalitetsbas och Miljöbas, Maria Hedqvist, Ecosustain i Kungälv AB, 2020-08-28

Kommunikativt och roligt - Verksamhetsmål

Stegen ska vara tydlig, rolig och kommunikativ att arbeta **med** såväl som **på**.

- Vi ska vårda våra kunder och samarbetspartners, som är vår mest attraktiva kommunikationskanal, och genom dem bygga nya relationer till potentiella kunder och samarbetspartners.

✓ Utbildningar för förbättring

Stegens kunder och samarbetspartners ska uppleva att våra utbildningar utifrån gällande problemställning inspirerar till förbättringsåtgärder och att de är relevanta, intressanta och inspirerande.

✓ Metoder och material som hänger med

Stegens kunder och samarbetspartners ska uppleva att vi hänger med i utvecklingen och har genomtänkta och användbara metoder.

- Utveckla en metod för hållbarhetsdiplomering

Genomförda åtgärder

✓ Utbildningar för förbättring

- Genomför intervjuer med våra kunder för att ta reda på deras behov
- Webbutbildning i miljökunskap
- Webbutbildning i miljökunskap på engelska
- Utvecklar webbutbildningar för att fler ska kunna utbildas inom hållbarhet, miljö etc.

✓ Metoder och material som hänger med

- Har handledningsmaterial för miljödiplomering, kvalitetsdiplomering såväl som integrerat för både miljö- och kvalitetsdiplomering.
- Utvecklar och använder vårt eget material, som kan användas av våra kunder
- Påbörjat utveckling av digital metod för diplomering

Indikatorer som följs upp

Aktivitet/indikator	2018	2019	2020
Lättförståeliga mallar för diplomering, där 1 är lägst och 5 är högst	-	4 och 5 – 73% 3 – 27%	4 och 5 – 73% 3 – 27%
Kundnöjdhet – utbildning – femgradig skala (Minst 4a gällande innehåll)	-		
Miljöbalken	-	79%	100%
Revisorsutbildningar	-	84%	85%
Nyhetsbrev	-	6	5
Deltagare i webbutbildning i miljökunskap	-	800	4500

Handling med omtanke - Verksamhetsmål

Stegen ska tänka och tänka om i de fall våra handlingar strider mot de Globala hållbarhetsmålen.

✓ Schysta val

Stegen ska ta miljömässigt, etiskt och djurrättslig hänsyn vid varje inköp.

- De livsmedel som köps in ska till 95% vara ekologiska.
- Kaffe, te, kakao, bananer ska till 100% vara KRAV- och Fairtrade-märkta.
- Mat och fika som betalas av Stegen ska vara vegetarisk.

✓ Resurseffektivt och klimatsmart

Användning av resurser ska vara kloka, effektiva och klimatsmarta.

- 100% av matavfallet ska komposteras.

Genomförda åtgärder

✓ Schysta val

- Samtliga inköps föregås av utvärdering utifrån vår inköpsrutin för att prioritera kvalitets- och hållbarhetskrav vid inköp
- Inköpen mäts i förhållande till inköpsrutinen via baskontonummer i bokföringen
- Samtliga städ- och hygienkemikalier är miljömärkta
- Livsmedel som köps in till utbildningar, möten och temakvällar är vegetariska och ekologiska
- Alla handdukar och gardiner är miljömärkta
- Datorer, skärmar och PC-projektor är TCO-märkta
- Diskmaskin, skrivare och TV är Svanenmärkta
- Möbler och inventarier är till största delen begagnade, några möbler som är Svanenmärkta
- Målning av lokalen har skett med Svanenmärkt färg och jordfärg
- Åskådliggjort en större mängd miljömärkta produkter i lokalen, t.ex.: möbler, textilier, golvmaterial, färger, kontorsmaterial etc.

✓ Resurseffektivt och klimatsmart

Transporter och resor

- Samtliga resor föregås av utvärdering utifrån vår reserutin för att prioritera transporter med liten klimatpåverkan
- Väljer SL-alternativ inom Storstockholm
- Väljer tåg för resor inom Sverige och om så inte är möjligt kompenseras för dessa genom investering i utvecklingsprojekt
- Väljer leverantörer i närområdet för att minimera transporter av varor
- Har som rutin att efterfråga miljöbil när vi hyr bil och åker taxi

Användning av lokal och energi

- Investerar i 1 vindkraftsandel och resterande el är även den vindkraft och miljömärkt
- Investerat i Svanenmärkt kopiator/skrivare och diskmaskin

- Inventerat behovet av LED och ersätter kontinuerligt glödlampor och lågenergilampor då de går sönder
- Har grenuttag vid samtliga arbetsplatser
- Har påverkat hyresvärden att isolera fönstren i hela lokalen
- Delar av armaturerna i utbildningssalen är LED
- Åskådliggjort möjliga energibesparande åtgärder/produkter i lokalen
- Goda avstängnings- och släckningsrutiner

Avfallshantering

- Allt kontorspapper, glas, metall, plast och kartong sorteras och lämnas till återvinning
- Har avtal med renhållningsbolag som hämtar kontorspapper, elavfall och farligt avfall
- Komposterar kaffesump, frukt- och grönsaksrester
- Pågående diskussion med hyresvärd gällande matavfallsinsamling i huset

Indikatorer som följs upp

Aktivitet/indikator	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Energi - elförbrukning	2900 kWh	2853 kWh	2510 kWh	2365 kWh	2626 kWh	2520 kWh
Energi – fjärrvärme (kWh), schablon	131 kWh/m ²	131 kWh/m ²	131 kWh/m ²	131 kWh/m ²	131 kWh/m ²	131 kWh/m ²
Vindkraftandelar	1	1	1	1	1	
Kollektivtrafik i Stockholmsområdet(mil)	600	700	600	600	500	150
Tåg – mil	550	900	1 700	2100	1700	50
Flygtimmar	0	0	5	2	0	0
Färja – mil			150	150	0	150
Fossila bränslen (l)	50	12, diesel(evolution)	49 (bensin)	24 (bensin)	0	0
Biobränsle (l)	0	3	0	0	0	0
Transporter, leveranser per år	4	2	2	5	2	3
Leverantörer som uppfyller en eller flera av miljökraven i inköpspolicyen	75%	75%	75%	Ca 80 %	Ca 80 %	Ca 80%
Miljömärkt kontorspapper	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ekologiska livsmedel	99%	98%	96%	96%	98%	98%
Andel miljömärkt elektronisk utrustning	10 av 13	11 av 13	11 av 14	11 av 14	11 av 14	14 av 17
Miljömärkta rengöringsmedel, tvål mm	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Miljömärkta Golv	69%	69%	69%	69%	69%	69%

Miljöstegen
Drakenbergsgatan 27
117 41 Stockholm
www.miljostegen.se